

”Wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi w swojej godności i w swych prawach. Są oni obdarzeni rozumem i sumieniem i powinni postępować wobec innych w duchu braterstwa”

Art. 1 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka

Dzień Praw Człowieka to święto obchodzone corocznie **10 grudnia**, a ustanowione przez Zgromadzenie

Ogólne ONZ (rezolucja 423 (V) z 1950 roku) w rocznicę podpisania Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka w 1948 roku.

Dzień ten poświęcony jest obrońcom praw człowieka walczącym o poszanowanie ich praw. Historia pokazuje, jak wiele osób z różnych kontynentów i kultur wkładało wysiłek w działania zapewniające przestrzeganie praw i wolności człowieka. Wiele z tych osób doznało prześladowań, skazywanych było na długoletnie wyroki więzienia lub nawet karę śmierci. Obchody Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka są okazją do uczczenia ich odwagi i osiągnięć, ale także zwrócenia uwagi na zagrożenia współczesnego świata.

Prawa człowieka – koncepcja, według której każdemu człowiekowi przysługują pewne prawa, których źródłem obowiązywania jest przyrodzona godność ludzka. Prawa te mają charakter:

- **powszechny** – obowiązują na całym świecie i przysługują każdemu człowiekowi
- **przyrodzony** – przysługują każdemu od chwili urodzenia
- **niezbywalny** – nie można się ich zrzec
- **nienaruszalny** – istnieją niezależnie od władzy i nie mogą być przez nią dowolnie regulowane
- **naturalny** – obowiązują niezależnie od ich potwierdzenia przez władzę państwową
- **niepodzielny** – wszystkie stanowią integralną i współzależną całość.

Na straży przestrzegania postanowień Konwencji stoi **Europejski Trybunał Praw Człowieka** z siedzibą w Strasburgu. Trybunał może rozpatrywać skargi wniesione zarówno przez państwa, organizacje pozarządowe, jak i przez pojedynczych obywateli, którzy uważają, że naruszono przysługujące im prawa.

Międzynarodowy system ma za zadanie chronić przyrodzone i niezbywalne prawa człowieka. Mimo to rządy i międzynarodowe organizacje wciąż alarmują o rażących przypadkach ich naruszania. Poziom ich przestrzegania w poszczególnych państwach jest chyba najważniejszym wskaźnikiem rozwoju cywilizacyjnego danego kraju. Dobrobyt i wielkość narodu budują obywatele, ale do tego konieczne jest zapewnienie im podstawowych swobód, z prawem do życia na pierwszym miejscu. To, co w państwach demokratycznych jest już standardem, w wielu miejscach na Ziemi jest jeszcze nieosiągalnym ideałem.

Przyczyny łamania praw

Przykłady łamania praw człowieka, czy to w Polsce, czy na świecie, niestety nie są rzadkością. Codziennie w wielu rejonach świata człowiek cierpi z powodu niesprawiedliwości, złego traktowania przez drugą osobę.

Przyczyny łamania praw człowieka na świecie

- Ekonomiczne - brak umiejętności wyegzekwowania praw jej przysługujących.
- Kulturowe – religia, obyczaje, prawa i tradycja z innych kultur.
- Prawne - liczne państwa świata nie zostały związane konwencjami, gdyż uznały je za niezbyt doskonałe, oraz za bardzo restrykcyjne albo ograniczające skuteczność prowadzonej przez nie polityki.
- Polityczne - coraz bardziej cywilizowany oraz coraz powszechniej przestrzega reguł demokracji, to jednak nadal w wielu krajach mają miejsce rządy autorytarne, które nie dopuszczają do realizacji praw politycznych albo które uznają je wyłącznie formalnie.